

Årsrapport 2018

for

Haderslev Stift

Cvr.nr. 50270513

Fællesfonden

Marts 2019

Akt. nr. 414933

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning	3
2. Beretning	4
2.1. Præsentation af stiftet	4
2.2. Ledelsesberetning.....	6
2.2.1. Faglige resultater	6
2.2.1.1. Administration af præster og provster samt stiftsadministration.....	6
2.2.1.2. Centeradministration	9
2.2.1.3. Ledelsesmæssig vurdering.....	9
2.3. Kerneopgaver og ressourcer	11
2.3.1 Administration af præstebevillingen samt Stiftsadministration.....	13
2.3.1.1. Økonomi	13
2.3.1.2. Personaleressourcer	15
2.3.2. Centeradministration	16
2.3.2.1. Økonomi	17
2.3.2.2. Personaleressourcer	17
2.4. Målrapportering.....	18
2.5. Forventninger til det kommende år	25
3. Regnskab.....	28
3.1. Resultatopgørelse mv.	28
3.1.1. Resultatdisponering.....	29
3.3. Egenkapitalforklaring.....	32
3.4 Likviditet og låneramme	33
3.5. Opfølgning på lønsømsloft	33
3.6. Bevillingsregnskab.....	34
4. Bilag	36
4.1. Noter til resultatopgørelse og balance	36
4.1.1. Noter til resultatopgørelse	36

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4.1.2. Noter til balancen	36
4.2. Indtægtsdækket virksomhed	39
4.3. Specifikation af budgetafvigelser.....	40
4.4. Specifikation af årsværksforbrug	41
4.5. Projektregnskaber	44
4.5.1. Særskilt projektbevilling iflg. bevillingsbrev	44
4.5.1.1. Afsluttede projekter	44
4.5.1.2. Igangværende projekter	45
4.5.2. Anlægspuljen	46
4.5.2.1. Afsluttede projekter	46
4.5.2.2. Igangværende projekter	46
4.6. Forvaltning af øvrige aktiver.....	46
4.8. Anvendt regnskabspraksis i fællesfonden	47

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

1. Påtegning

Årsrapporten omfatter regnskabet for Haderslev Stift, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen af regnskabet m.v.

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden.

Desuden er årsrapporten udarbejdet i henhold til Moderniseringstyrelsens gældende vejledning (december 2018¹) med mindre tilpasninger.

I henhold til bekendtgørelsen udarbejdes der endvidere en konsolideret årsrapport for fællesfondens samlede aktiviteter.

Påtegning

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af institutionen, der er omfattet af årsrapporten.

Haderslev, den 14. marts 2019

Lars Chr. Kjærgaard
Stiftskontorchef

Marianne Christiansen
Biskop

¹ <https://modst.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2018/december/vejledning-om-aarsrapport-2018/>

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2. Beretning

2.1. Præsentation af stiftet

Et stift er en geografisk enhed og samtidig en forvaltningsmæssig institution under Kirkeministeriet.

Stiftet finansieres bevillingsmæssigt af Fællesfonden og modtager derudover tilskud fra staten i forbindelse med aflønning af stiftets præster i forhold til en brøkdel 40/60, hvoraf staten dækker de 40 %.

Folkekirken i Danmark er inddelt i 10 stifter. Kirken i Grønland er også et stift i folkekirken.

Stiftet er tillige den geografiske afgrænsning for bispeembedet, stiftsøvrigheden og stiftsrådet. Stiftsøvrigheden er et kollegialt organ som siden 1793 har bestået af biskoppen og stiftamtmanden. Dette gælder også efter kommunalreformen i 2007, idet statsforvaltningsdirektøren, eller en af direktøren udpeget stedfortræder, varetager funktionen som stiftamtmand i landets stifter.

Haderslev Stift omfatter 7 provstier, 173 sogne, 148 menighedsråd, Døvemenigheden for Syddjylland og Fyen, Det kirkelige udvalg for hørehæmmede i Vestdanmark, og 208 præster, heraf 7 provster. Under biskoppens tilsyn står desuden 4 valgmenigheder med deres præster samt 30 menigheder med 22 præster i Dansk Kirke i Sydslesvig.

Bispeembedets virke kan opsummeres i en række hovedområder:

1. Udgangspunktet for stiftet er biskoppens embede som et tilsynsembede. Biskoppen har tilsyn både med præster og menigheder i stiftet og har således et ansvar for at sikre at samtlige områder i stiftet får den nødvendige kirkelige betjening (biskoppen fordeler præstestillingerne i stiftet).
2. Biskoppen har desuden et ansvar for at løfte større kirkelige opgaver i stiftet og en væsentlig formidlingsopgave i stiftet og mellem folkekirken og det øvrige samfund. Det kan bl.a. omfatte afholdelse af stiftsdage, udgivelse af stiftsbog og stiftsblad og udvikling af f.eks. skolekirkesamarbejde.
3. Derudover varetager biskoppen opgaver som klageinstans ved uenighed om forretningsgangen i menighedsråd og provstiudvalg, opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde, opgaver på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold og godkendelseskompetencer mv. på tjenesteboligområdet

Stiftsøvrighedens virke kan opsummeres i følgende hovedområder:

1. Juridisk tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg
2. Tilsyn med menighedsrådenes forvaltning af kirker og kirkegårde.
3. Godkendelse af ændringer i kirkebygninger, som er mere end 100 år, samt udvidelser og anlæggelse af kirkegårde.
4. Statslig sektormyndighed i henhold til planloven
5. Deltagelse i Landemodet

Stiftsadministrationens virke kan endvidere opsummeres i en række hovedformål:

1. Rådgivning:

Stiftsadministrationerne yder juridisk og administrativ rådgivning til biskopperne i sager vedrørende præster og menighedsråd. Herudover rådgives menighedsråd og provstiudvalg i forbindelse med byggesager, herunder igangsætning af byggesagen. Stiftsadministrationerne er servicefunktion over for stifternes provstiudvalg i

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

lejesager, ved køb og salg af præsteboliger, i sager vedrørende bortforpagtning af præstegårdsbrug, ved køb og salg af arealer til brug for kirke og kirkegård og andre ad hoc opgaver. Stiftsadministrationerne rådgiver menighedsråd og provstiudvalg i personalesager og økonomiforhold. Der ydes endvidere rådgivning vedrørende gravstedsområdet, herunder kirkegårdsvedtægter og – takster.

2. Folkekirkens styrelse:

Stiftsadministrationerne varetager administrative opgaver for biskopperne i relation til rammerne for den kirkelige betjening af folkekirkens menigheder, herunder gives juridisk vejledning til biskopperne i sager om brug af folkekirkens kirker, fortolkning af menighedsrådsloven og menighedsrådsvalgloven og ansættelsesretlige forhold for præster. Stifterne varetager sekretariatsfunktionen for stiftsøvrighederne i forbindelse med godkendelsessager vedrørende kirker og kirkegårde, tilsynet med menighedsrådene og behandling af plansager. Stiftsadministrationerne varetager sekretariatsfunktionen for stiftsrådene. Stiftsadministrationerne samarbejder med Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd og andre kirkelige institutioner om folkekirkelige udviklingsopgaver m.v. Stiftsøvrighederne varetager sammen med provstiudvalgene tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning efter de bestemmelser, der er fastsat herom. Stiftsadministrationerne administrerer folkekirkens forsikringsordning for anlæg og ansatte i folkekirken.

3. Folkekirkens personale:

Stiftsadministrationerne udfører administrative opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde samt på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold. Gennem Folkekirkens Lønservice (FLØS) varetager administrationerne i stifterne lønservice for menighedsrådenes ansatte. Endvidere administreres løn og tjenstlige ydelser for præsterne, stiftspersonale og pensionsudbetalinger til fratrådte kirkefunktionærer. Herudover ydes bistand i sager om personaleforhold ved kirker og kirkegårde i forbindelse med ansættelse, lønfastsættelse og afskedigelse.

4. Folkekirkens økonomi:

Stiftsadministrationerne varetager budget- og regnskabsopgaver i forbindelse med forvaltning af bevillinger fra fællesfonden, stiftsbidraget og stiftskapitalerne.

En del af ovennævnte opgaver er placeret i stiftsadministrative centre, dette gælder f.eks. lønservice for menighedsrådenes ansatte, præster og administrativt ansatte i fællesfonden, regnskabsopgaver vedr. fællesfond, stiftsbidrag og stiftskapitaler, screening af plansager, samt administration af folkekirkens forsikringsordning.

Stifternes Løncenter for Menighedsråd, SLM, er dannet med det formål at varetage lønbehandlingen for menighedsråd, kirkegårde og provstiudvalg i folkekirken og sikre at der udbetales korrekt løn til tiden. Centeret drives som et samarbejde mellem Haderslev, Ribe og Roskilde stifter.

Det tre centerstifters kontorchefer indgår i en fælles ledelse. Kontorcheferne varetager på skift rollen som ansvarshavende centerleder. Stiftskontorchefen i Roskilde var i 2018 udpeget som ansvarshavende centerleder og har i den forbindelse indgået i programledelsesmøder og anden mødeaktivitet i relation til SLM.

De enkelte delcentre fungerer i den nuværende struktur som selvstændige bevillingsenheder.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.2. Ledelsesberetning

2.2.1. Faglige resultater

2.2.1.1. Administration af præster og provster samt stiftsadministration

Det gejstlige område.

Den samlede præstenormering er på 176,5 stilling.

Som varslet i sidste Årsrapport 2017 har det vist sig nødvendigt at styrke den præstelige betjening i Vejle provsti. Det skyldes væksten i Trekantsområdet, hvorved særlig Vejle by og omegn oplever vækst i folkekirkemedlemmer. Gauerslund sogn er blevet tilført 50% stilling og Engum sogn er blevet tilført 50% stilling, som også yder bistand til Bredballe sogn.

Det er blevet muligt, fordi Vejle provstis menighedsråd har indvilliget i at lokalfinansiere 50% sygehuspræst og 50% hospicepræst.

Vi bruger vores præstenormering fuldt ud, og det er endnu uklart for mig, hvor vi skal finde den stilling, som det ifølge den nye normering bliver Haderslev stift pålagt at skære ned senest 2021. Beregning på folketal og folkekirkemedlemmer og på funktionspræster viser, at vi egentlig burde tilføres præster, bl.a. fordi en del af vores kvote går til betjening af de tyske del af menigheden (3 stillinger) og Døvemenighederne 2 stillinger) samt til de seneste års vækst i Sygehus Sønderjylland og Sygehus Lillebælt, som har krævet øget præstelig betjening. Men ved den nødvendige fordeling mellem stifterne ser det foreløbig ikke ud til at blive tilfældet. Derfor bliver der pres på provstierne og menighedsrådene for lokalfinansiering.

Samtidig kaldes der bl.a. fra den Palliative indsats og fra uddannelsesinstitutioner på øget præstelig betjening. Foreløbig må det løses inden for den gældende normering.

Mht. betjening af uddannelsesinstitutionerne har vi nu i 6 af 7 provstier kvoterede stillinger afsat som ungdomspræster. Vi diskuterer løbende det hensigtsmæssige i kvotering af stillinger, fordi det kan skabe splittelse og "timetælling" i præstestillingen, men som en vejledende angivelse af vægtningen mellem sognepræsteembedet og de særlige funktioner, som ønskes dækket, er jeg endnu af den overbevisning, at en angivelse af en kvote kan være gavnlig. Som den seneste ungdomspræstestilling blev stillingen i Hammelev, Haderslev domprovsti, omdannet til en 75% sognepræst og 25% ungdomspræst med særligt fokus på UC Syd og gymnasieskolen. Stillingen er blevet vel modtaget. Det lod sig gøre, fordi folketallet i Hammelev er blevet tilpas lavt.

Stiftets ungdomspræster er for øvrigt i et givende netværk, som bl.a. årligt arrangerer en stort anlagt konference om Tro og Viden for gymnasieklasser. Den har indtil nu fundet sted på A.P. Møllerskolen i Slesvig og samler årligt ca. 1.000 gymnasieelever og lærere til oplæg og debat i krydsfeltet mellem naturvidenskab, filosofi og teologi. "Succesen" er så stor, at vi forsøger at fine ressourcer (finansieres af stiftsrådet) til en fordobling af konferencen.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Antallet af stillingsopslag var ligesom i 2017 usædvanligt højt, nemlig 31. Her af var kun 3 genopslag, Af disse havde de to tekniske årsager, og kun det ene skyldtes et utilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgere. Generelt har der altså tegnet sig en forbedring i antallet af ansøgere. Vi kan nu glæde os over, at også de sydlige sogne, som har været mest sårbare ved nedgangen i antallet af ansøgere, er blevet besat med velkvalificerede præster. Af de opslåede stillinger skyldtes kun 3 pensionering, de øvrige mobilitet. 8 af de nyansatte var ansøgere fra andre egne af stiftet, hvilket naturligvis genererede ny opslag.

Med en bevilling fra stiftsrådet arrangerede en gruppe af provsterne et kort praktikophold for teologistuderende med det formål at introducere såvel præstearbejdet som landsdelen for de studerende – naturligvis i rekrutteringsøjemed. Det var et vellykket forløb, som vil planlægge at gentage og udbygge de kommende år-

Arbejdsmiljøudvalget har haft fokus på det psykiske arbejdsmiljø, og arbejder med at udbrede samtalen om det i provstierne og menighedsrådene. Vi har valgt også at bruge stiftspræstekurset til en anledning til at sætte fokus på omgangsformen og samarbejdskulturen i folkekirken.

Også i år skal det nævnes, at *stiftsrådet* via stiftsbidraget finansierer mange aktiviteter, som har indflydelse på det gejstlige område, altså præsternes arbejde og arbejdsvilkår. Det gælder det årlige stiftspræstekonvent, som i 2018 samlede ca. 125 præster til et to døgns kursus på Als. Det gælder også gruppesupervision for præster og individuelle efteruddannelsesforløb for præster. Desuden finansierer stiftsrådet kommunikationsarbejdet, Haderslev stifts skole-kirke-tjeneste, samt den mangfoldighed af inspirationsdage og kurser, der udbydes til menighedsråd, præster og ansatte og andre interesserede, inden for områderne, diakoni, gudstjenesteliv, mission og tværkulturelt møde, religionspædagogik, spiritualitet, kirkemusik, migrantarbejde, reformationsfejring mm. Hvert år og således også i 2018 bevilger stiftsrådet et kompakt kursus i Wittenberg for nyansatte præster i Haderslev stift. Kurset tilrettelægges i et samarbejde mellem Det lutherske Verdensforbund og biskoppen, som deltager hvert år. Desuden tilbydes "teologisk salon" med forskellige teologiske emner til debat i bispegården.

For at øge "remtrækket" mellem provstiudvalg og stiftsråd med hensyn til forståelsen af fælles opgaver og placeringen af disse på henholdsvis provsti- og stiftsniveau afholdes årligt et fællesmøde mellem stiftsråd og provstiudvalg samt stiftsudvalgene

Endelig skal nævnes, at provster og biskop i 2018 var på en uges meget udbytterig studietur til Libanon. Religionsmødet og religionsteologien var i fokus, og desuden knyttedes en værdifuld forbindelse til Near East School of Theology, Beirut's evangeliske teologiske institut.

Uddannelsesvejleder og religionspædagogisk stiftskonsulent

Omlægningen af Præsteuddannelsen til NY Præst har betydet ansættelse i en 50%stilling af uddannelsesvejleder Iben Munkgaard Davids, sognepræst i Brændkjær sogn, Kolding. Det har betydet en væsentlig styrkelse i modtagelsen af de nye præster, og en stor hjælp både til provsterne og mig. Uddannelseskonsulenten har pga. de mange nye ansættelser haft hænderne fulde.

Midlerne til en teologisk konsulent er i Haderslev blevet anvendt til oprettelsen af en religionspædagogisk konsulentstilling, som vi længe har manglet. Som konsulent er frikøbt provst

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Anne Margrethe Hvas, som har en betydelig ekspertise på området. Hun indgår i samspil med uddannelsesvejlederen og er desuden formand for Religionspædagogisk stiftsudvalg. Stiftets teologiske konsulent Bent Andreasen, som også er sognepræst i Trinitatis kirke, er tovholder på den teologiske uddannelse for menighedsråd samt for stiftets fælles efteruddannelsestilbud for præster og menighedsråd.

Stiftsadministrationen.

Ud over den almindelige drift har 2018 været kendetegnet ved følgende:

Provstierne, stifterne og departementet fik i 2018 et nyt fælles journal og sagssystem kaldet F2. Ud over ansvaret for implementering af dette nye fælles journal- og sagssystem i stiftet fik stiftet tillige ansvaret for systemets implementering i provstierne. Opgaven hermed har været vanskelig, tidskrævende og forbundet med frustrationer i såvel stift som provstierne. Vi er ikke i mål med implementeringen som fortsætter i 2019.

Aflevering af arkivalier til Rigsarkivet. Stiftet afleverede i første halvår den sidste del af papirarkivalierne i stiftet.

I 2017 valgtes et nyt stiftsråd. I 2018 bistod stiftet Sønderborg provstiudvalg med et omvalg til udvalget og stiftsrådet. Videre har stiftet afholdt undervisningsdag og visionsdag for det nytiltrådte stiftsråd. Endelig har stiftet arrangeret det årlige fællesmøde mellem alle stiftsråd, som i år blev afholdt i Fredericia den 27. oktober.

Plansagerne har været kendetegnet med en række vetoer og deraf afledte forhandlinger med henholdsvis kommunerne og i et enkelt tilfælde tillige Erhvervsstyrelsen. Sagerne er tidsmæssige byrdefulde idet de omfatter en del besigtigelser og fysiske forhandlinger.

Stifterne gennemførte i januar 2018 en trivselsundersøgelse i stifterne. Vi har i stiftet fulgt op på trivselsundersøgelsen ved inddragelse af en privat konsulent, Pia Ryom, fra arbejdsmedicinsk klinik på Ålborg sygehus. Undersøgelsen og opfølgningen på denne har resulteret i en række tiltag til forbedring af dialogen mellem medarbejderne indbyrdes og mellem medarbejder og ledelse.

Stiftet igangsatte opførelse af en tilbygning til stiftets kontorbygning beliggende Ribe Landevej nr. 35. Tilbygningen skal indeholde et nyt mødelokale og 3 nye kontorlokaler. Byggeriet igangsattes i efteråret 2018 og færdiggøres i sommeren 2019. Byggeriet medførte desværre tillige et søgsmål fra vores nabo, og krav om erstatning på 1.000.000 kr. for påstået værdiforringelse af naboens ejendom som følge af vores tilbygning. Stiftet har afvist kravet, og der kører pt. en retssag ved byretten i Sønderborg om sagen. Sagen forventes tillige afsluttet i 2019.

Arbejdet med opfølgning på stiftsanalysen har været en ressourcekrævende opgave, særligt for stiftsadministrationens ledelse. Der har været afholdt workshops med alle biskopper og ministeriet, ligesom kontorchefen og biskoppen har deltaget i henholdsvis arbejdsgruppe og styregruppe.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Stiftsadministrationen har ligeledes bidraget til og deltaget i forskellige begivenheder, såsom afskedsreceptioner for 2 provster i stiftet, Nordisk kirkeretskonference i Finland, stifternes personaleseminar i Svendborg og diverse bispemøder.

Stiftsadministrationen deltog også i 2018 i forberedelsen af det årlige landemode, hvor ca. 600 menighedsrådsmedlemmer, præster og ansatte deltog. Det er et vigtigt sted for stiftets personale at møde menighedsrådsmedlemmerne og udbygge det personlige kendskab det sognenes liv og nøglepersoner, ligesom vi lægger vægt på, at stiftsadministrationen er repræsenteret ved særlige lejligheder i sognene, f.eks. når afslutningen af større byggesager og istandsættelser markeres.

Stiftet havde ved årets begyndelse en langtidssyg medarbejder som efter efterårsferien gradvis er kommet tilbage og ved årets udgang nu er på fuld tid igen. Før sommerferien fik stiftet desværre en ny langtidssygemelding, hvor prognosen for tilbagevenden desværre er usikker. Den 9/11 fik stiftet en yderligere langtidssygemelding, hvor prognosen for tilbagevenden endnu er usikker. Langtidssygemeldinger er forsøgt dækket ind ved det eksisterende personale og ved opgavebortfald. Sidstnævnte er en uholdbar løsning og vikaransættelse kan være nødvendig i løbet af 2019.

2.2.1.2. Centeradministration

Den 8. januar 2018 tog Stifternes Løncenter for Menighedsråd (SLM) det nye lønsystem (FLØS 3) i brug. Med det blev der åbnet for, at menighedsrådenes lønadministratorer kunne indtaste lønoplysninger direkte i lønsystemet, hvilket også betød en ny og omfattende supportopgave for centeret.

2018 har været præget af at løncentermedarbejderne også selv har skulle lære at anvende det nye lønsystem, der hver måned beregner løn til ca. 30.000 ansatte. Centeret har endvidere arbejdet med udarbejdelse vejledninger i brug af systemet og være medaktør i forbindelse af den nødvendige tilretning af systemet efter ibrugtagningen.

I løbet af året er der hver anden afholdt fælles centermøder for alle løncenterets medarbejdere med henblik på erfaringsudveksling, og oparbejdelse en fælles viden og systemhåndtering samt interne driftsmøder. Derudover har ledelsen afholdt månedlige ledelsesmøder.

Der har i flere sammenhænge blandt andet i samarbejde med FIT og Kirkeministeriet været arbejdet med at tilvejebringe det formelle grundlag for løncenterets virke. Dette er ikke tilendebragt, men indgår som en del af opfølgningen på Stiftsanalysen.

Det samlede resultat for 2018 udgør et merforbrug i forhold til den samlede bevilling svarende til et underskud på 281 t.kr. Resultatet er kommenteret nedenfor.

2.2.1.3. Ledelsesmæssig vurdering

Årets økonomiske resultat udviser et overskud på 1.460 t.kr. hertil kommer videreført til projekter 892 t.kr. Resultatet vurderes at være tilfredsstillende.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Oversigtstabel for hele stiftets omfang:

Tabel 2.2.2 Haderslev Stift økonomiske hovedtal			
<i>t.kr.</i>	2017	2018	2019
RESULTATOPGØRELSE			
Ordinære driftsindtægter	-100.038	-101.576	-102.147
Ordinære driftsomkostninger	98.738	100.486	102.147
Resultat af ordinær drift	-1.301	-1.090	0
Resultat før finansielle poster	-1.358	-1.469	0
Årets resultat	-1.356	-1.460	0

Haderslev Stift balance			
Anlægsaktiver	0	0	
Omsætningsaktiver	8.749	10.246	
Egenkapital	2.150	9.953	
Hensatte forpligtelser	4	0	
Langfristet gæld	0	0	
Kortfristet gæld	-10.903	-20.199	

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. hvor stiftets økonomiske forhold er fordelt på de enkelte områder.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.3. Kerneopgaver og ressourcer

Afsnittet indeholder en opfølgning på stiftets kerneopgaver med det formål af beskrive opgaverne og ressourceforbruget på disse, samt årets resultat i forhold til budgetforudsætningerne.

Tabel 2.3.1 Haderslev Stifts opgaver (beløb i t. kr.)	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Præstebevillingen og stiftsadministrationen	-98.671	-167	97.375	-1.464
Centeradministration	-1.154	0	1.506	352
Øvrige	-1.660	-4.501	5.814	-348
Total	-101.486	-4.668	104.694	-1.460

Tabel 2.3.1.1 Stifternes Løncenter for Menighedsråds økonomiske hovedtal (t. kr.)

	Total center	Heraf Roskilde Stift	Heraf Ribe Stift	Heraf Haderslev Stift
Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)	-4.741	-2.128	-1.458	-1.154
- heraf indtægtsført bevilling	-4.741	-2.128	-1.458	-1.154
- heraf salg af varer og tjenester	0	0	0	0
Ordinære driftsomkostninger (konto 15-20 og 22)	5.022	2.174	1.341	1.506
- heraf løn	4.947	2.169	1.319	1.459
- heraf afskrivninger	0	0	0	0
- heraf øvrige omkostninger	75	5	23	47
Årets resultat	281	47	-117	352

I forbindelse med ibrugtagning af det nye lønsystem har det vist sig, at de oprindelige forudsætninger for etableringen af SLM om at man ville overtage ca. 50% af lønopgaven fra de øvrige stifter, ikke holder stik og det reelle omfang i stedet er ca. 95 %. Af den grund er der ikke sammenhæng mellem løncenterets oprindelige bevilling i 2018 og det reelle forbrug.

Årets underskud på 281 t.kr. fremkommer således efter at der er givet en samlet tillægsbevilling til dækning af underfinansieringen af centeret på 2.341 t.kr

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Fordeling på formål:

Tabel 2.3.2 Haderslev Stifts budgetafvigelser for regnskabet 2018 (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling	92.659	90.596	-2.063
- heraf formål 21 - Løn 40/60 præster		84.569	82.804	-1.765
- heraf formål 22 - Fællesfundspræster		4.215	4.189	-26
- heraf formål 23 - Barselsvikarer		0	0	-0
- heraf formål 24 - Godtgørelser		3.319	2.856	-463
- heraf formål 26 - Præster med refusion		-	-0	-0
- heraf formål 27 - Feriepengeforpligtelse		556	747	191
3. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	7.166	8.118	951
- heraf formål 10 - Generel virksomhed		6.012	6.611	600
- heraf formål 16 - Bevillingsfinansieret center		1.154	1.506	352
6 – Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	1.223	1.235	12
9. - Reserver	Anden bevilling	438	78	-360
- heraf formål 98 - Anlægsreserve		438	78	-360
I alt		101.486	100.026	-1.460

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.3.1 Administration af præstebevillingen samt Stiftsadministration

2.3.1.1. Økonomi

Tabel 2.3.1.1.1 Haderslev Stifts opgaver (beløb i t. kr.)	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Præstebevillingen	-92.659	-70	90.666	-2.063
Stiftsadministration	-6.012	-97	6.709	600
Total	-98.671	-167	97.375	-1.464

Præstebevillingen

Præstebevillingen (delregnskab 2 – Kirkeligt arbejde) er en samlet bevilling til alle stifter og skal samlet overholdes for de ti stifter. Den udmeldte stiftsbevilling er et styringsredskab på linje med stillingsnormeringen og årsværksforbruget, men skal altid ses i sammenhæng med de øvrige stifters forbrug. Bevillingen er fordelt mellem stifterne ud fra forventet forbrug baseret på stifternes forventede gennemsnitsomkostning pr. præst. Der kan derfor forekomme ændringer i løbet af året, bl.a. ved højere personaleomsætning end forventet. Særlig for bevillingen til godtgørelser (formål 24) betyder en ændret personaleomsætning, at der kan være større afvigelser mellem faktisk forbrug og bevilling, da forbruget her i stor grad afhænger af antal ansættelser/afskedigelses, terminer på udskiftning af præstekjoler, samt geografiske forhold i forhold til f.eks. kørselsomkostninger.

Overgangen til nyt lønsystem for Folkekirken har i 2018 vanskeliggjort opfølgningen på præstebevillingen. Indledningsvis har der været vanskeligheder med at få opgjort lønomkostningerne korrekt på formål (f.eks. mellem barselsvikarer og øvrige præstelønsomkostninger), hvilket især i første halvår, men også i årsrapporten indebærer en usikkerhed i fordelingen. Endvidere har der været stor usikkerhed i forbindelse med opgørelse af præsternes feriepengeforpligtelse i løbet af året, hvilket har medført, at forpligtelsen først ved årets afslutning er endeligt opgjort, idet der stadig er en vis usikkerhed i tallene.

Rapporter til opfølgning på årsværksforbruget er først blevet klar i november 2018, hvorfor opfølgning på normering kun har kunnet løses ved manuel opfølgning. Samtidig er der også her en usikkerhed i fordelingen i årsrapporten mellem typer af præster (f.eks. mellem vikaransatte og fastansatte).

Tabel 2.3.1.1.2 Haderslev Stifts opgaver (beløb i t. kr.)	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Delregnskab 2 - Præster og provster	-92.659	-70	90.666	-2.063
- heraf formål 21 - Løn 40/60 præster	-84.569	0	82.804	-1.765
- heraf formål 22 - Fællesfondspræster	-4.215	0	4.189	-26
- heraf formål 23 - Barselsvikarer	0	0	0	0
- heraf formål 24 - Godtgørelser	-3.319	-2	2.857	-463
- heraf formål 26 - Præster med refusion	0	-68	68	0
- heraf formål 27 - Feriepengeforpligtelse	-556	0	747	191

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Stiftsadministration

Tabel 2.3.1.1.3 Haderslev Stifts opgaver (beløb i t. kr.)	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Delregnskab 3 - Stiftsadministration				
Formål 10 - Generel virksomhed	-6.012	-97	6.709	600
- heraf generel ledelse og administration	-2.472	-40	2.759	247
- heraf personaleopgaver for eksterne	-364	-6	407	36
- heraf styrelse	-2.544	-41	2.839	254
- heraf rådgivning	-549	-9	612	55
- heraf økonomiopgaver for eksterne	-83	-1	92	8

Tabel 2.3.1.1.3 er der i fordelingen taget udgangspunkt i tidsregistreringen. Omkostninger er inkl. anvendt projektbevilling til det forberedende arbejdsudvalg i biskoppernes liturgiske arbejde der udgør i alt netto 892 t.kr.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.3.1.2. Personaleressourcer

Præstebevillingen

Tabel 2.3.1.2.1 Haderslev Stifts årsværksforbrug præster	2017	2018
	Årsværk	Årsværk
Årsværksnormering præster	176,5	176,5
Tjenestemandsansatte præster	151,0	154,0
Overenskomstansatte præster	19,6	22,4
Fastansatte i alt	170,6	176,4
Barselsvikarer	2,8	1,1
Vikarer i øvrigt	7,6	4,5
Vikarer i alt	10,3	5,6
Forbrug indenfor normering i alt	181,0	181,9
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster	4,5	5,5
Fradrag for lønrefusioner m.m.	-7,0	-6,2
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster i alt	-2,5	-0,7

Tabel 2.3.1.2.2 Haderslev Stift årsværksforbrug pr. præstetype	2017	2018
	Årsværk	Årsværk
Normering	176,5	176,5
Sognepræster	164,6	167,4
Fællesfundspræster	8,4	8,5
Forbrug i alt (efter fradrag for lønrefusion)	173,0	175,9
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster	-3,5	-0,5
Årsværksforbrug udenfor normering		
Lokalfinansierede præster	10,9	9,6

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Årsværksnormeringen fremgår af Bekendtgørelse af lov om folkekirkens økonomi, LBK nr. 331 af 29. marts 2014 §20 stk. 2, hvor der er normeret 1892,8 stillinger, hvortil kommer 102 fællesfondspræstestillinger. Samtidig er det anerkendt, at dagpengerefusioner kan årsværkfastsættes (reducere årsværksforbruget). Stillinger og årsværk er fordelt mellem landets 10 stifter efter aftale mellem Kirkeministeriet og biskopperne.

Det normerede antal præstestillinger i Haderslev Stift er 176,5 årsværk. I 2018 var der i alt 9,6 årsværk fordelt på 19 præster i lokalfinansierede stillinger. Der har været 29 ledige stillinger i stiftet i 2018 og den gennemsnitlige ledighedsperiode har udgjort 3,2 måned.

Stiftsadministrationen

Tabel 2.3.1.2.3 Haderslev Stiftsadministrations årsværksforbrug		2017	2018
		Årsværk	Årsværk
Personaleopgaver for eksterne		0,3	0,6
Styrelse		4,9	4,3
Rådgivning		0,9	0,9
Økonomiopgaver for eksterne		0,1	0,1
Generel ledelse og administration		3,1	4,2
Stiftsadministration i alt		9,3	10,1

I årsværksforbrug 2018 indgår 0,4 årsværk til teologisk- og uddannelseskonsulent ansat 1. august 2018.

2.3.2. Centeradministration

Tabel 2.3.2.1 Årsværksforbrug i Stifternes Løncenter for Menighedsråd												
Stifternes Løncenter for Menighedsråd	Total for center			Heraf Roskilde Stift			Heraf Ribe Stift			Heraf Haderslev Stift		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Administration for menighedsråd												
Lønopgaver	4,77	5,73	8,68	1,83	1,66	3,54	1,48	2,18	2,48	1,46	1,89	2,67
Løncenterdrift og systemudvikling												
Lønssystem, udvikling og implementering	2,06	2,55	0,91	0,79	1,31	0,58	0,46	0,44	0,14	0,81	0,80	0,19
Løncenterdrift	1,10	1,35	2,10	0,65	0,76	1,31	0,21	0,26	0,16	0,24	0,34	0,63
Sum	7,93	9,63	11,70	3,27	3,72	5,43	2,15	2,87	2,78	2,51	3,03	3,49

Ressourceanvendelsen 2018 afspejler en stigende tidsanvendelse på selve lønpgaven samt en mindre stigning i tidsanvendelsen i driften af løncenteret (ledelse og administration). Stigningen i tidsanvendelsen på skal som nævnt ses i sammenhæng med at centret har overtaget supportopgaven for menighedsrådene.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.3.2.1. Økonomi

Tabel 2.3.2.1 Haderslev Stifts opgaver R (beløb i t. kr.)

Opgave	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Formål 16 - Bevillingsfinansieret center	-1.154	0	1.506	352
- heraf Stifternes Løncenter for Menighedsråd	-1.154	0	1.506	352
Total	-1.154	0	1.506	352

Tabel 2.3.2.2 Stifternes Løncenter for Menighedsråds økonomiske hovedtal 2018 (t. kr.)

	Total center	Heraf Roskilde Stift	Heraf Ribe Stift	Heraf Haderslev Stift
Ordinære driftsindtægter (konto 10-13)	-4.741	-2.128	-1.458	-1.154
- heraf indtægtsført bevilling	-4.741	-2.128	-1.458	-1.154
- heraf salg af varer og tjenester	0	0	0	0
Ordinære driftsomkostninger (konto 15-20 og 22)	5.022	2.174	1.341	1.506
-heraf løn	4.947	2.169	1.319	1.459
- heraf afskrivninger	0	0	0	0
- heraf øvrige omkostninger	75	5	23	47
Årets resultat	281	47	-117	352

2.3.2.2. Personaleressourcer

Tabel 2.3.2.2 Haderslev Stift centeradministration - årsværksforbrug

	2017	2018
	Årsværk	Årsværk
Stifternes Løncenter for Menighedsråd	3,0	3,5
Centeradministration i alt	3,0	3,5

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.4. Målråportering

Fælles mål

Stiftsadministrationens opgavevaretagelse	
Mål: Succesfuld implementering af et nyt ESDH-system	
Resultatkrav	Deadline
Stiftsadministrationerne skal i første kvartal (1. marts 2018) implementere et nyt ESDH-system. Det er blandt andet formålet med det nye system, at det skal understøtte en mere hensigtsmæssig og effektiv sagsbehandling. Med henblik på at understøtte en mere hensigtsmæssig og effektiv sagsbehandling skal stiftsadministrationerne både forberede implementeringen og sikre, at arbejdstilrettelæggelsen i det enkelte stift understøtter en succesfuld implementering af ESDH-systemet i 2018.	Målepunkter og skalering: Stiftsadministrationerne skal inden det nye ESDH-system implementeres sikre, at alle medarbejdere har kendskab til systemets opbygning og struktur, til instruksen samt til de arbejdsgange, der er udarbejdet på centrale opgaveområder. Hvert stiftsadministration skal efter implementering en gang i kvartalet (3. og 4. kvartal) med kontroller følge op på, at såvel instruks som de nye arbejdsgange implementeres korrekt. Det er forventningen, at der kan laves udtræk i det nye ESDH-system, som kan understøtte kontrollen. • Målet er opfyldt, såfremt der gennemføres kontroller i begge kvartaler for både instruks og arbejdsgange. • Målet er delvist opfyldt såfremt der gennemføres kontroller i 1 kvartal, eller hvis der kun gennemføres kontroller på enten instruks eller arbejdsgange. • Målet er ikke opfyldt hvis der ikke bliver gennemført kontroller.
Resultat	Stiftet har gennemført kontroller i 3. og 4. kvartal, som er beskrevet i den fra Kirkeministeriet udsendte kvalitets sikringsrapport. Regneark med stiftets besvarelser er tilbagesendt ministeriet. Målet er opfyldt.
Ledelsens vurdering	Målet er opfyldt. Resultatet er tilfredsstillende.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Stiftsadministrationens opgavevaretagelse	
Mål: Udarbejdelse af fælles-, individuelle- og centerhandleplaner på baggrund af resultaterne i henholdsvis brugerundersøgelsen og budgetanalysen gennemført i efteråret 2017	
Resultatkrav	Deadline
Kirkeministeriet gennemfører i efteråret 2017 hhv. en brugerundersøgelse og en budgetanalyse, som vil munde ud i en række anbefalinger til stifternes opgavevaretagelse. Med henblik på at understøtte en god og professionel opgavevaretagelse i stifterne, er det centralt, at stifterne hver for sig og i fællesskab med udgangspunkt i analyserne udarbejder en handlingsplan for relevante indsatsområder.	Målepunkter og skalering: Hver stiftsadministration skal inden udgangen af 2. kvartal 2018 have udarbejdet en handlingsplan, der adresserer centrale pointer i såvel brugerundersøgelse og budgetanalyse. I lighed hermed skal stifterne i fællesskab udarbejde en handlingsplan for de områder, som er fælles for stiftsadministrationerne inden udgangen af 2. kvartal 2018. • Målet er opfyldt, hvis der er udarbejdet en "lokal" handlingsplan samt en fælles handlingsplan ved udgangen af 2. kvartal 2018. • Målet er delvist opfyldt, hvis der enten kun er udarbejdet en "lokal" eller en fælles handlingsplan ved udgangen af 2. kvartal 2018 eller hvis handlingsplanerne bliver afleveret efter 2. kvartal 2018. Målet er ikke opfyldt, såfremt der hverken bliver udarbejdet fælles handlingsplaner
Resultat	På personalemøde den 6. februar 2018 er brugerundersøgelsen blevet gennemgået og drøftet, og der er aftalt konkrete handleplaner i forhold til relevante områder. Notat af 8/2 2018 fra mødet den 6/2 er vedlagt som bilag. I notatet er brugerundersøgelsen konkrete resultater adresseret. I notatet er der en refleksion og en handleplan i forhold til de relevante områder. Den lokale handlingsplan er således udarbejdet. Den fælles handleplan er tillige udarbejdet og indsendt til ministeriet inden udgangen af 2. kvartal.
Ledelsens vurdering	Målet er opfyldt. Resultatet er tilfredsstillende

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Byggesager	
4-årigt mål: Hurtig og effektiv sagsbehandling.	
Resultatkrav	Deadline
Stiftsøvrigheden har godkendelseskompetencen i en række sager efter lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Behandlingen af sagerne skal – under hensyn til konsulenthøring – ske hurtigt og effektivt. Delmål 2 For at fremskynde sagsbehandlingen i ukomplicerede sager har stifterne udarbejdet tre forskellige modeller for opdeling af byggesager, så der kan tilvejebringes et bedre grundlag for opstilling af differentieret mål på byggesager. Modellerne afprøves i alle stifter i 2017.	Mål og skalering: Delmål 1 Der måles på den samlede behandlingstid hos stiftsadministrationen og konsulenter, samt på sagsbehandlingstiden i stiftsadministrationen alene. • Målet er opfyldt, hvis 80% af alle byggesager er godkendt indenfor 105 kalenderdage, og hvis sagsbehandlingstiden isoleret set i stiftsadministrationen i 80% af sagerne sker indenfor 35 kalenderdage. • Målet er delvist opfyldt, hvis enten behandlingstiden eller sagsbehandlingstiden sker inden for de fastsatte mål. • Målet er ikke opfyldt, hvis behandlingstiden udgør mere end 105 kalenderdage i mere end 20% af sagerne, og sagsbehandlingstiden udgør mere end 35 kalenderdage i mere end 20% af sagerne, hvorved målet ikke anses for opfyldt. Delmål 2 Med udgangen af 1. kvartal 2018 er der udarbejdet en evaluering af erfaringerne fra 2017. På baggrund af erfaringerne fastsættes sagsbehandlingstiderne for de resterende 3 kvartaler i dialog med kirkeministeriet. I 1. kvartal anvendes samme modeller, som i 2017, til måling af sagsbehandlingstiden. • Målet er opfyldt, såfremt der med udgangspunktet af 1. kvartal ligger en evaluering af ordningen, samt en aftale om nye sagsbehandlingstider med Kirkeministeriet. • Målet er delvist opfyldt, såfremt der ved 1. kvartal er udarbejdet en evaluering, men endnu ikke indgået aftale om sagsbehandlingstider med Kirkeministeriet. Målet er ikke opfyldt, hvis der ikke ved udgangen af 1. kvartal er udarbejdet en evaluering af erfaringerne fra 2017 og derfor heller ikke aftalt nye sagsbehandlingstider for de resterende 3 kvartaler i 2018.
Resultat	Delmål 1: Der er behandlet i alt 67 sager, hvoraf 93% har overholdt sagsbehandlingstiden isoleret i stiftsadministrationen på 35 kalenderdage og 96% er godkendt indenfor 105 kalenderdage. Målet er opfyldt.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

	Delmål 2: Der er udarbejdet en evaluering som har været behandlet på kontorchefmøde i ministeriet i juni måned. Evalueringen gav ikke grundlag for aftale om nye sagsbehandlingstider med ministeriet for de resterende 3 kvartaler i 2018. Målet er opfyldt.
Ledelsens vurdering	Resultatet er tilfredsstillende.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Niveau 2-forhandlinger	
Mål: Varetagelse af niveau 2-forhandlinger for kirkefunktionærer og organister.	
Resultatkrav	Deadline
Stiftsadministrationerne skal i forbindelse med forhandlingerne i niveau 2 under organisationsaftalen for kirkefunktionærer og overenskomsten for organister, afholde møde inden for en frist af en måned, med mindre andet er aftalt, og dermed undgå at ifalde bod for brud på overenskomst/organisationsaftale.	Mål og skalering • Hvis 95 % af møderne er afholdt inden for en måned, eller andet er aftalt, og såfremt menighedsrådet ikke er ifaldet bod, anses målet for opfyldt. • Målet er delvist opfyldt, hvis 85 % af møderne afholdt inden for en måned, eller andet er aftalt, og såfremt menighedsrådet ikke er ifaldet bod. Målet er ikke opfyldt, hvis mindre end 85 % af møderne afholdt inden for en måned, eller såfremt menighedsrådet er ifaldet bod.
Resultat	Der har i 2018 været 1 sag, hvor der er aftalt møde indenfor en frist af en måned og der er inden bod. Målet er opfyldt.
Ledelsens vurdering	Resultatet er tilfredsstillende.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Specifikke mål for Haderslev Stift.

Kirkens ansvar for bæredygtigheden	
Mål: Med inspiration fra det Lutherske Verdensforbunds fokus på bæredygtighed og kirkernes ansvar for bevarelse af jordens naturressourcer er målet at undersøge og definere kriterier for bæredygtighed i stiftets indkøb og drift, samt udarbejde forslag til, hvordan disse kriterier kan implementeres og bruges i praksis.	
Resultatkrav	Deadline
Haderslev Stift vil undersøge hvordan bæredygtighed rent praktisk skal forstås – hvordan definerer folkekirken og Haderslev Stift bæredygtighed. Derudover skal stiftet med udgangspunkt i stiftets indkøb og forbrug kortlægge hvilket område der vil kunne arbejdes med bæredygtighed, og komme med konkrete praktiske forslag til hvordan bæredygtighed kan implementeres på disse områder. Analysen af bæredygtigheden i stiftets indkøb og drift samt mindst 3 konkrete ændringer i indkøb og drift der fremmer bæredygtigheden, forelægges for biskoppen og ministeriet i 3. kvartal 2018. Forslagene sættes i kraft i stiftet senest i 4. kvartal 2018. <i>I 2019 evalueres de nye bæredygtige tiltag med henblik på at undersøge om det har haft effekt. Endvidere er målet at udbrede de bæredygtige tiltag til andre stifter eller provstier og menighedsråd i stiftet.</i>	• Målet er opfyldt såfremt analyse og forslag er implementeret senest i 4. kvartal 2018. • Målet er delvis opfyldt såfremt analysen og forslagene er forelagt biskop og ministerie i 3. kvartal, men ikke gennemført i praksis i 4. kvartal. • Målet er ikke opfyldt såfremt hverken analysen og forslagene er forelagt biskop og ministerie i 3. kvartal, og heller ikke gennemført i praksis i 4. kvartal.
Resultat	Stiftet har den 20/12 2018 sendt analyse omhandlende bæredygtighed indenfor indkøb og forbrug samt forslag til mål for 2019 til ministeriet. Målet er ikke opfyldt.
Ledelsens vurdering	På grund af travlhed blev arbejdet med implementering af bæredygtighed i stiftet forsinket og først forelagt biskop og ministerium i 4. kvartal 2018. Implementering af 3 initiativer udestår til 2019. Ses der bort fra forsinkelsen er resultatet tilfredsstillende.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Stifternes løncenter for menighedsråd

Understøttelse af menighedsrådene lønbehandling	
Mål: Med henblik på at understøtte menighedsrådenes lønbehandling udarbejder løncentret en række vejledninger	
Resultatkrav	Deadline
Med henblik på at understøtte menighedsrådenes lønbehandling udarbejder løncentret en række vejledninger, som er målrettet menighedsråd og lønansvarlige. Udgangspunktet vil i de tilfælde, hvor KMD har vejledninger være disse, suppleret med eget vejledningsmateriale på baggrund af menighedsrådenes/lønadministratorenes særlige behov. I januar og februar 2018 udarbejdes en liste over de nødvendige vejledninger ligesom de vejledninger, der er absolut nødvendige for lønkørslen udarbejdes og stilles til rådighed. I andet kvartal er samtlige vejledninger udarbejdet og lagt på DAP. Herefter skal listen suppleres og vejledningerne skal holdes opdateret.	Målepunkter og skalering: • Målet er opfyldt, hvis der med udgangen af 1. kvartal ligger en fuldstændig liste over nødvendige vejledninger og der er udarbejdet vejledninger på indtastning og tilretning af løn. Samtlige vejledninger skal være udarbejdet med udgangen af 2. kvartal 2018. • Målet er delvist opfyldt, hvis behovet for vejledninger er afdækket og der er udarbejdet en samlet liste over behov samt evt. akut-vejledninger ved udgangen af 1. kvartal. • Målet er ikke opfyldt, hvis ikke der er udarbejdet en fuldstændig liste over de nødvendige vejledninger samt vejledninger på indberetning og tilretning af løn med udgangen af 1. kvartal.
Resultat	Ved udgangen af 1. kvartal var udarbejdet en liste over nødvendige vejledninger og nødvendige vejledninger var udarbejdet og kunne tilgås fra kirkeuddannelse.dk og DAP/SLM fra 8. januar. Ved udgangen af 2. kvartal var der udarbejdet nye vejledninger, en del var opdateret og vejledningsmaterialet er udbygget og vedligeholdes løbende.
Ledelsens vurdering	Ledelsen vurderer at indsatsen har være meget tilfredsstillende og at målet er opfyldt. Behovet for løbende tilretning og udbygning af vejledningsmaterialet vil imidlertid være varigt, da ændringer i systemopsætninger m.m. nødvendiggør dette.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

2.5. Forventninger til det kommende år

Det gejstlige område.

Af forskellige årsager har vi fået mulighed for at overføre to præster i funktionen som stiftsvikarer – den ene indtil foråret 2020, den anden i en treårig periode. Det betyder, at vi kan dække en hel del af de kortere vakancer ad denne vej.

Jeg forventer, at vi nu har nået en rimelig præstelig dækning i stiftet, baseret delvist på lokalfinansiering. Opgaven bliver så at finde den stilling, der skal skæres væk.

Mine forventninger er en stabilisering i ansættelsestakten. Derfor satser jeg på sammen med uddannelsesvejler og religionspædagogisk konsulent at få det opsøgende tilsyn i forhold til de nye og unge præster sat i god gænge med individuelle besøg og samtaler.

En gentagelse af praktiktilbuddet til de teologistuderende finder sted i efteråret.

Det psykiske arbejdsmiljø har fortsat opmærksomhed og tages bl.a. op på stiftspræstekonventet i juni.

I det indeværende og det kommende år introduceres en ny form for planlagte visitatser, som provstivise temamøder. 2019-2020 vil være præget af debatten om folkekirkens liturgi, som de tre rapporter fra biskoppernes udvalgsarbejde lægger op til. Der skal i den forbindelse arrangeres temamøder i samtlige provstier og på stiftsplan til drøftelserne.

Året vil desuden rumme forberedelsen af den stiftsdag, der holdes hvert andet år for stiftets menighedsråd og ansatte: En stort anlagt dag med oplæg, debat og workshops og sågar underholdende indslag, der plejer at samle ca. 450 deltagere.

Sammen med provstiudvalgene sættes der i år fokus på begravelseskulturen og kirkegårdsdriften ved det årlige fællesmøde med stiftsrådet.

Som varslet sidste år har migrantpræsteområdet fortsat fokus, og affødt af provsternes studietur til Libanon i 2018 har stiftsrådet bevilget et fjorten-dages studieophold for primært migrantpræsterne i september 2019.

Den nye tilbygning til stiftsadministrationen vil give mulighed for at flytte nogle af de teologiske efteruddannelses tilbud og møder til bispegården, og det er min forventning, at det vil styrke en samhörighed.

Uden for denne rapports sigte, men alligevel af interesse kan det nævnes, at stiftsrådet har bevilget en kirkemusikalsk satsning til "projekt Orgelspirer", som skal iværksætte en indsats for at vække børns interesse for at lære at spille orgel og derved på langt sigt "opdyrke" kirkemusikere. Det er et projekt, der udspringer af en vellykket satsning fra Haderslevs domorganist Henrik Skærbæk Jespersen, og som i det kommende år søges udplantet i hele stiftet.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Stiftsadministrationen.

Implementeringen af F2 i provstierne og stiftet forventes tillige i 2019 at være en ressourcekrævende opgave for såvel stiftet som provstierne.

Arbejdet med opfølgning på stiftsanalysen og implementering af ny styrings- og budgetmodel, samt nye opgaver og arbejdsgangen bliver en omfattende og tidskrævende opgave for stiftet.

Færdiggørelse af stiftets byggeri af tilbygning og indflytning i denne vil belaste stiftsadministrationen i 2019, og medføre en tidsbegrænset nedgang i produktiviteten.

Det fælles løncenter for menighedsråd.

Driften af løncenteret vil i 2019 være præget af den fortsatte implementering af det nye lønsystem FLØS3, idet der forventes væsentlige ændringer i lønsystemets struktur og anvendelse, herunder ibrugtagning af personalemapper og den automatiske dannelse af ansættelsesbeviser. Udvikling af og iværksættelse af en egentlig uddannelse af brugerne af lønsystemet vil desuden være en hovedopgave i 2019.

Det er forventningen, at der i løbet af 2019 kommer en afklaring af den fremtidige finansiering af SLM ligesom en afklaring af centerets organisering og ledelse forventes at finde sted som et resultat af stiftsanalysen.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Totaloversigt	Regnskab R-år	Grundbudget B-år
Bevilling	-101.486	-102.077
Øvrige indtægter	-4.668	-71
Omkostninger	104.694	102.147
Resultat	-1.460	0

Præstebevillingen	Regnskab R-år	Grundbudget B-år
Bevilling	-92.659	-93.903
Øvrige indtægter	-70	0
Omkostninger	90.666	93.903
Resultat	-2.063	0

Stiftsadministration	Regnskab R-år	Grundbudget B-år
Bevilling	-6.012	-6.148
Øvrige indtægter	-97	-71
Omkostninger	6.709	6.218
Resultat	600	0

Centeradministration (bevillingsfinansieret)	Regnskab R-år	Grundbudget B-år
Bevilling	-1.154	-792
Øvrige indtægter	0	0
Omkostninger	1.506	792
Resultat	352	0

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

3. Regnskab

3.1. Resultatopgørelse mv.

Tabellen viser den samlede økonomiske aktivitet ved stiftet, hvor alle delregnskaber er summeret op.

Resultatopgørelse

Tabel 3.1. Resultatopgørelse for Haderslev Stift

Note	Konto	Kr.	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
6.1		Ordinære driftsindtægter			
		Indtægtsført bevilling			
	1011	Bevilling	-99.947.267	-101.485.925	-102.076.769
	1024	Anvendt af tidl. års res. bevilling	0	0	0
	1032	Reserveret af indeværende års bevilling	0	0	0
		Indtægtsført bevilling i alt	-99.947.267	-101.485.925	-102.076.769
		Salg af varer og tjenesteydelser			
	11XX	Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-89.973	-90.011	-70.564
	12XX	Internt salg af varer og tjenesteydelser	-1.093	0	0
		Ordinære driftsindtægter i alt	-100.038.332	-101.575.936	-102.147.333
		Ordinære driftsomkostninger			
		Forbrugsomkostninger			
	161X	Husleje	0	0	0
	163X	Andre forbrugsomkostninger	0	0	0
		Forbrugsomkostninger i alt	0	0	0
		Personale omkostninger			
	180X-182X	Lønninger	95.554.303	97.030.201	96.254.355
	1883	Pension	4.170.490	3.888.536	0
	1885-1892	Lønrefusion ¹⁾	-8.983.437	-8.108.450	-833.836
	1838-1878	Andre personaleomkostninger	340.600	649.776	0
	18XX	Personaleomkostninger i alt	91.081.957	93.460.062	95.420.519
	20XX	Af- og nedskrivninger	0	0	0
	17XX	Internt køb af varer og tjenesteydelser	185.467	294.596	0
	15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger ²⁾	7.470.366	6.730.902	6.726.814
		Ordinære driftsomkostninger i alt	98.737.790	100.485.560	102.147.333
		Resultat af ordinær drift	-1.300.542	-1.090.376	0
		Andre driftsposter			
	21XX	Andre driftsindtægter	-136.569	-378.839	0
	30XX-33XX	Overførselsindtægter	0	0	0
	43XX	Overførselsudgifter	78.303	0	0
	46XX	Tilskud anden virksomhed	0	0	0
	44XX	Pensioner, fratrådt personale	1.093	0	0
	42XX	Udligningstilskud og generelt tilskud	0	0	0
		Resultat for finansielle poster	-1.357.716	-1.469.216	0
		Finansielle poster			
	25XX	Finansielle indtægter	0	0	0
	26XX	Finansielle omkostninger	2.073	9.842	0
		Resultat for ekstraordinære poster	-1.355.643	-1.459.374	0
		Ekstraordinære poster			
	28XX	Ekstraordinære indtægter	0	-881	0
	29XX	Ekstraordinære omkostninger	56	452	0
		Årets resultat	-1.355.588	-1.459.802	0

¹⁾ Lønrefusion er inkl. fradrag for anlægsløn

²⁾ Andre ordinære driftsomkostninger er inkl. fradrag for medgåede interne omk. ved anlæg

Nærmere redegørelse vedrørende årets resultat og budget 2019 fremgår af henholdsvis pkt. 2. og 4.5. Anvendt regnskabspraksis fremgår af bilag 4.8.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

3.1.1. Resultatdisponering

Tabel 3.1.1.1 Haderslev Stifts disponering af årets resultat 2018 (t. kr.)

Årets resultat		-1.460
<u>Stiftsadministrationen</u>		
- Videreført fri egenkapital	-292	
- Videreført til projekter - særskilt bevilling	<u>892</u>	600
<u>Centeradministrationen</u>		
- Videreført fri egenkapital	352	
- Videreført til projekter - særskilt bevilling	<u>0</u>	352
<u>Anlægspulje</u>		
- Videreført anlægsprojekter		-360
Heraf resultat fra delregnskaber, der ikke kan videreføres (bortfald)		-2.051
Resultat i alt		-1.460

Tabel 3.1.1.2 Haderslev Stifts reservation til projekter 2018 (t. kr.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
<u>b. Særskilt projektbevilling iflg. Bevillingsbrev</u>							
1: Autorisation Biskop Liturgi	-312	0	0	84	84	0	-228
2: Gudsjeneste Biskop Liturgi	-866	0	0	284	284	0	-582
3: Sakramenter Biskop Liturgi	-734	0	0	507	507	0	-227
3: Konference Biskop Liturgi	-443	0	0	16	16	0	-426
I alt	-2.354	0	0	892	892	0	-1.462
<u>c. Anlægspuljen</u>							
1: Anlægspuljeprojekter	-2.016	438	-303	381	-360	2.016	-360
I alt	-2.016	438	-303	381	-360	2.016	-360

Tabel 3.1.1.3 Specifikation af projekter med særskilt projektbevilling ultimo 2018 (t. kr.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
Projekt: Autorisation Biskop Liturgi							
Løn	-220	0	0	55	55	0	-165
Drift	-92	0	0	30	30	0	-63
I alt Projekt: Autorisation Biskop Liturgi	-312	0	0	84	84	0	-228
Projekt: Gudsjeneste Biskop Liturgi							
Løn	-655	0	0	216	216	0	-440
Drift	-210	0	0	68	68	0	-142
I alt Projekt: Gudsjeneste Biskop Liturgi	-866	0	0	284	284	0	-582
Projekt: Sakramenter Biskop Liturgi							
Løn	-473	0	0	428	428	0	-45
Drift	-261	0	0	79	79	0	-182
I alt Projekt: Sakramenter Biskop Liturgi	-734	0	0	507	507	0	-227
Projekt: Konference Biskop Liturgi							
Løn	0	0	0	16	16	0	16
Drift	-443	0	0	0	0	0	-443
I alt Projekt: Konference Biskop Liturgi	-443	0	0	16	16	0	-426
Total	-2.354	0	0	892	892	0	-1.462

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

3.2. Balance (Status)

Tabel 3.2.1. Balance for Haderslev Stift

Note	Aktiver (t. kr.)	Konto	2017	2018
4.1.2.1	Immaterielle anlægsaktiver			
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	0	0
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt		0	0
4.1.2.2	Materielle anlægsaktiver			
	Grunde, arealer og bygninger	513X	0	0
	Inventar og IT-udstyr	517X-518X	0	0
	Materielle anlægsaktiver i alt		0	0
	Finansielle anlægsaktiver			
	Udlån	54XX	0	0
	Værdipapirer	58XX	0	0
	Finansielle anlægsaktiver i alt		0	0
	Anlægsaktiver i alt		0	0
	Omsætningsaktiver			
	Varebeholdninger	60XX	0	0
	Tilgodehavender	6100-6189	1.366	955
	Periodeafgrænsninger	6190	3.749	6.765
	Likvide beholdninger	63XX	3.635	2.526
	Omsætningsaktiver i alt		8.749	10.246
	Aktiver i alt		8.749	10.246

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Note	Passiver (t. kr.)	Konto	2017	2018
3.3	Egenkapital			
	Fri egenkapital	71-7459XX	-1.242	-5.403
	Overført ikke-disponeret	40610-74063	-1.404	-1.250
	Reserveret projekter	740640-75XX	-4.370	-1.822
	Likviditetsoverførsler	7468XX	9.166	18.428
	Egenkapital i alt		2.150	9.953
4.1.2.5	Hensættelser	76-77XX	4	0
4.1.2.6	Langfristede gældsposter			
	Prioritetsgæld	84-85XX	0	0
	Anden langfristet gæld	84-85XX	0	0
	Låneramme IT-projekter	841420	0	0
	Langfristede gældsposter i alt		0	0
4.1.2.7	Kortfristede gældsforpligtelser			
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	-1.183	-1.071
	Igangværende arbejder	93XX	0	0
	Anden kortfristet gæld	97XX	2.053	-385
	Anden kortfristet gæld lokalt niveau	973020	-1.366	-2.225
	Skyldige feriepenge	94XX	-10.408	-16.438
	Periodeafgrænsningsposter	96XX	0	-80
	Kortfristet gæld i alt		-10.903	-20.199
	Gæld i alt		-10.903	-20.199
	Passiver i alt		-8.749	-10.246

Likviditet stilles til rådighed af fællesfonden – jf. Fællesfondens årsrapport.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

3.3. Egenkapitalforklaring

Tabel 3.3.1 Egenkapital 2018 (t. kr.)

Primobeholdning 01.01.2018	2.150
Heraf reserveret projekter	-4.370
Heraf overført ikke-disponeret	-1.404
 Primoregulering	 0
 Bevægelser i året	
Ifølge nedenstående specifikation	9.262
 Overført resultat	
Årets resultat	-1.460
Heraf reserveret projekter inkl. anlægspulje	532
Heraf overført ikke-disponeret	59
Resultat fra delregnskaber, der ikke kan videreføres	-2.051
Egenkapital pr. 31.12.2018	9.953

Tabel 3.3.2 Specifikation af egenkapital pr. 31.12.2018 (t. kr.)

Stiftsadministration m.v.		
Ikke-disp. egenkapital - løn	-176	
Ikke-disp. egenkapital - drift	-997	-1.173
Viderført projektbev. - løn	-633	
Viderført projektbev. - drift	-829	-1.462
I alt stiftsadministration	-2.636	
Centeradministration		
Ikke-disp. egenkapital - løn	-77	
Ikke-disp. egenkapital - drift	0	
Ikke-disp. egenkapital - IV	0	-77
Viderført projektbev. - løn	0	
Viderført projektbev. - drift	0	
Viderført projektbev. - IV	0	0
I alt centeradministration	-76,9155	
Anlægspuljen	-360	
Fællesfonden	13.025	
TOTAL	9.953	

Tabel 3.3.3 Specifikation af bevægelser i egenkapital i året

Egenkapitalbevægelser 2018 (t. kr.)	Beløb
Likviditetsoverførsel til Folkekirkens Adm. Fællesskab	9.262
Total	9.262

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

3.4 Likviditet og låneramme

Stiftets likviditet reguleres løbende gennem året ved likviditetsregulering fra fællesfonden – jf. tabel 3.3.3.

3.5. Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 3.5 Opfølgning på lønbevilling		Bev.fin.	
(t.kr.)	Stiftsadministration	Center	Total
Lønbevilling	4.379	800	5.179
Lønbevilling inkl. TB	4.350	1.154	5.505
Lønforbrug under lønbevilling	5.066	1.459	6.525
Total	715	305	1.020
Akk. opsparing ultimo 2017	-177	-428	-604
Løn overført til/fra drift	0	46	46
Bortfald	0	0	0
Reserveret til projekter/brugt af projektreservering	-715	0	-715
Akk. opsparing ultimo 2018	-176	-77	-253

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

3.6. Bevillingsregnskab

Tabel 3.6 Bevillingsregnskabet for Haderslev Stift

	Regnskab 2017	Bevilling 2018	Regnskab 2018	Periodens Forskel	Forbrug i %
(t. kr.)					
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	89.322	92.659	90.596	-2.063	98
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	7.414	7.166	8.118	951	113
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	1.706	1.223	1.235	12	101
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	150	438	78	-360	18
Total	98.592	101.486	100.026	-1.460	99

Tabel 3.6.1 Haderslev Stifts udbetalte og anvendte tillægsbevillinger 2018 (t. kr.)

Tillægsbevillinger	Dokument.nr.	Løn	Øvrig drift	I alt	Modtaget	Tilbageført	Tilgode	Dim.
Dækning af lønudgifter til stifter og centre	28459	-29	0	-29	-29	0	0	3-10
Dækning af lønudgifter til stifter og centre	28459	355	0	355	355	0	0	3-16
Haderslev stift - omflytning feriepengebevilling præster	34450	222	0	222	222	0	0	2-27
Haderslev stift - omflytning bevilling SPN	34450	-25	0	-25	-25	0	0	2-21
Puljebevillinger	Dokument.nr.	Løn	Øvrig drift	I alt	Modtaget	Tilbageført	Tilgode	Dim.
Anlægspulje 2018 Haderslev stift	17250/18	0	438	438	438	0	0	9-98
Tillægsbevillinger i alt		523	438	961	961	0	0	

Tabel 3.6.2a Bevillingsafregning 2018 (t. kr.)

Delregnskab	Bevilling	Anvendte tillægs- bevillinger	Anvendte bevillinger fra centrale midler	Bevilling i alt	Regnskab	Årets resultat
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	4.379	-29	0	4.350	715
	Øvrig drift	1.662	0	0	1.662	-116
3.- Stiftsadministration i alt		6.041	-29	0	6.012	600
3.- Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	0	0	0	0	0
3.- Bevillingsfinansieret center	Lønsum (konto 18)	800	355	0	1.154	305
	Øvrig drift	0	0	0	0	47
3.- Bevillingsfinansieret center i alt		800	355	0	1.154	352

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Tabel 3.6.2b Bevillingsafregning (t. kr.)

Delregnskab		Årets resultat	Anvendt til særlige projekter	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Bortfald	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	715	715	1	-177	0	0	-176
	Øvrig drift	-116	177	-293	-798	94	0	-997
3.- Stiftsadministration i alt		600	892	-292	-975	94	0	-1.173
3.- Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	0	0	0	0	0	0	0
3.- Bevillingsfinansieret center	Lønsum (konto 18)	305	0	305	-428	0	46	-77
	Øvrig drift	47	0	47	-1	0	-46	0
3.- Bevillingsfinansieret center i alt		352	0	352	-429	0	0	-77

Det akkumulerede lønoverskud 176 t.kr. forventes benyttet til vikaransættelser i stiftet grundet sygdom og fratrædelse.

Det akkumulerede driftsoverskud 997 t.kr. forventes benyttet til indkøb af inventar og It-udstyr til stiftets nye mødelokale som er under opførelse, samt advokatsalærudgifter for varetagelse af retssagen mod naboen. Salærudgifterne forventes at udgøre kr. 74.000 - 81.000 ekskl. moms og udlæg

Det akkumulerede lønoverskud 77 t.kr., Stifternes løncenter for menighedsråd anvendes til budgetmæssige afvigelser i 2019.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4. Bilag

4.1. Noter til resultatopgørelse og balance

4.1.1. Noter til resultatopgørelse

Delregnskab 3 – Stiftsadministrationer mv. videreføres til projektet vedrørende det forbedrende arbejdsudvalg i biskoppernes liturgiske arbejde med 892 t.kr.

Tabel 4.1 Gruppering af delregnskaber	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Periodens forskelle	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	89.322	92.659	90.596	-2.063	98
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	7.414	7.166	8.118	951	113
Resultat der indgår i afsnit 2	96.736	99.826	98.714	-1.112	99
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	1.706	1.223	1.235	12	101
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	150	438	78	-360	18
Resultat for øvrige	1.856	1.660	1.313	-348	79
Samlet driftsresultat	98.592	101.486	100.026	-1.460	99

Specifikation af øvrige delregnskaber:

Specifikation af øvrige delregnskaber	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Periodens forskelle	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	1.706	1.223	1.235	12	101
FORMÅL - 32 - Provstirevision	1.706	1.223	1.235	12	101
DELREGNSKAB - 9 - Reserver	150	438	78	-360	18
FORMÅL - 98 - Anlægsreserve	150	438	78	-360	18

4.1.2. Noter til balancen

Stiftet har ingen immaterielle anlægsaktiver

Stiftet har ingen materielle anlægsaktiver.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Tabel 4.1.2.3 Tilgodehavender

Tilgodehavender 2018 (t. kr.)	Beløb
Debitorer	898
Tilgodehavende løn	0
Andre tilgodehavender	32
Tilgodehavende renter	0
Udlæg	0
Kompetencefonden	0
Rejseskud	24
Deposita	0
Total	955

Andre tilgodehavender består af endnu ikke modtaget refusion vedrørende afholdt introkursus for nyansatte og biskoppens bolig- varmebidrag for 4. kvartal 2018.

Tabel 4.1.2.4 Periodeafgrænsninger

Periodeafgrænsninger aktiver 2018 (t. kr.)	Beløb
Periodeafgrænsning	2.522
Pensionsbidrag	37
Gruppeliv	17
Kontingenter	92
Låneforeninger	45
Boligbidrag	569
Varmebidrag	139
Nettoløn	3.314
Periodeafgrænsning FLØS	29
Total	6.765

Periodeafgrænsning består af barsel- og dagpengerefusioner samt AM-bidrag og A-skat, der forfalder 2. januar 2019.

Tabel 4.1.2.5 Akkumulerede hensættelser 2018 (t. kr.)

	Beløb
Ingen hensættelser	
Hensættelser i alt	0

Stiftet har ingen langfristet gæld.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Tabel 4.1.2.7 Kortfristede gældsposter (t. kr.)	2017	2018
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-1.183	-1.071
Igangværende arbejder	0	0
Anden kortfristet gæld	2.053	-332
Skyldige feriepenge	-10.408	-16.438
Periodeafgrænsninger	0	-80
Over- / merarbejde	0	-52
Menigheder og bindende stiftsbidrag ¹⁾	-1.366	-2.225
Samlet kortfristede gældsposter	-10.903	-20.199

1) Hensat overskud på bindende stiftsbidrag og videreførelse af overskud 361 t.kr.
vedrørende Præsten og Udvalget for Hørehæmmede Vest for Storebælt.

Specifikation af anden kortfristet gæld	Beløb
A-skat m.m.	0
Anden kortfristet gæld	0
Uanbringeligt mellemregningsbeløb	0
Atp og feriekonto	-196
Hensættelse feriegodtgørelse merarbejde	0
AUB, AES og AFU	-136
Total	-332

Specifikation af periodeafgrænsningsposter	Beløb
Skyldige omkostninger	0
Forudbetalte indtægter	0
Mellemregning statsrefusion	0
Forpligtelser	-80
Total	-80

Lokalløn 2018 til forudlønnede, udlignes i januar lønkørsel 2019.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Eventualforpligtelser – oversigt

Tabel 4.2.5. Eventualforpligtelse

	Antal	Pris	Eventualforpligtelse
Præstekjoler	5	22.000	110.000
Retstvist	1	1.000.000	1.000.000
Eventualforpligtelse i alt			1.110.000

Haderslev Stift har registreret 5 rekvisitioner til embedsdragter, der er udsendt i 2018, hvor forpligtelsen forventes at udgøre 110 t.kr.

Haderslev Stift er i forbindelse med tilbygningen til kontorbygningen på Ribe Landevej 35, sagsøgt af naboen med påstand om betaling af erstatning på 1.000.000 kr. for påstået værdiforringelse af naboens ejendom. Søgsmålet støttes på naboretlige grundsætninger. Stiftet har afvist kravet og påstået frifindelse.

4.2. Indtægtsdækket virksomhed

Stiftet har ikke indtægtsdækket virksomhed.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4.3. Specifikation af budgetafvigelser

Det samlede bevillingsregnskab udviser et netto overskud på 1.460 t.kr.

Delregnskab 2 – Præster og provster udviser et overskud på 2.063 t.kr. og der er med en bevillingsudnyttelse på 98 % tale om et tilfredsstillende resultat. Heraf er der på formål 21 – Løn 40/60 præster et mindreforbrug på 1.765 t.kr. Der har været 29 ledige stillinger i stiftet i 2018 og den gennemsnitlige ledighedsperiode har udgjort 3,2 måned. På formål 24 – Godtgørelser er der et mindre forbrug på 463 t.kr., hvor der i forhold til budgettet har været et merforbrug til flyttegodtgørelser og tjenestedrager på 482 t.kr. og et mindreforbrug på rejse- og befordring på 943 t.kr.

Delregnskab 3 – Stiftsadministration, udviser et netto underskud på 951 t.kr. heraf udgør formål 16 et merforbrug på 352 t.kr. vedr. SLM, Stifternes løncenter for menighedsråd og efter videreførelse til det reservede projekt vedrørende det forbedrende arbejdsudvalg i biskoppernes liturgiske arbejde med 892 t.kr. udgør formål 10 et mindreforbrug på 292 t.kr. ved udgangen af 2018.

Tabel 4.3.1 Haderslev Stifts budgetafvigelser for regnskabet 2018 (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling	92.659	90.596	-2.063
- heraf formål 21 - Løn 40/60 præster		84.569	82.804	-1.765
- heraf formål 22 - Fællesfondspræster		4.215	4.189	-26
- heraf formål 23 - Barselsvikarer		0	0	-0
- heraf formål 24 - Godtgørelser		3.319	2.856	-463
- heraf formål 26 - Præster med refusion		-	-0	-0
- heraf formål 27 - Feriepengeforpligtelse		556	747	191
3. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	7.166	8.118	951
- heraf formål 10 - Generel virksomhed		6.012	6.611	600
- heraf formål 16 - Bevillingsfinansieret center		1.154	1.506	352
6 – Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	1.223	1.235	12
9. - Reserver	Anden bevilling	438	78	-360
- heraf formål 98 - Anlægsreserve		438	78	-360
I alt		101.486	100.026	-1.460

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4.4. Specifikation af årsværksforbrug

Tabel 4.4.1 Årsværksforbrug Præster - Haderslev Stift

Sognepræster og fællesfondspræster - årsværk	2016	2017	2018
Normerede antal præstestillinger	167,9	167,9	167,9
Forbrug antal præstestillinger	163,7	164,6	167,4
Mer-/mindreforbrug	-4,2	-3,3	-0,5
Normede antal fællesfondspræster	8,8	8,6	8,55
Forbrug antal fællesfondspræster	8,6	8,4	8,5
Mer-/mindreforbrug	-0,2	-0,2	0,0
Normering i alt	176,7	176,5	176,45
Forbrug indenfor normering i alt	172,3	173,0	175,9
Mer-/mindreforbrug	-4,4	-3,5	-0,6
Forbrug lokalt finansierede præster	11,1	10,9	9,6
Forbrug præster i alt	183,5	183,9	185,5

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Præster - fastansatte og vikarer - årsværk	2016	2017	2018
Normering (inkl. Fællesfondspræster)	176,7	176,5	176,5
Forbrug tjenestemænd	153,4	151,0	154,0
Forbrug fastansatte OK	19,3	19,6	22,4
Forbrug fastansatte i alt	172,7	170,6	176,4
Vikar forbrug	2,0	6,6	4,7
Præsteforbrug ex. barselsvikarer i alt	174,7	177,3	181,0
Mer-/mindreforbrug (mindreforbrug=negativt)	-2,0	0,8	4,6
Barselsvikarer	1,2	2,8	1,1
DP refusion barsel	-1,2	-2,7	-1,0
Præsteforbrug barsel	0,0	0,0	0,1
Lønrefusion	-1,3	-1,8	-1,3
DP refusion sygdom	-1,1	-2,5	-3,9
Fradrag refusion i alt	-2,4	-4,3	-5,2
Total mer-/mindreforbrug	-4,4	-3,5	-0,5
Lokalfin. Præster	11,1	10,9	9,6
<u>Præsteforbrug i alt - inkl. Lokalfin. Præster</u>	<u>183,5</u>	<u>183,9</u>	<u>185,5</u>

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Tabel 4.4.2 Stiftsadministrationens årsværksforbrug

Haderslev Stift	2016	2017	2018
Personaleopgaver for eksterne			
Løn kirkefunktionærer	0,16	0,00	0,26
Løn præster inkl. FLØS	0,30	0,23	0,22
Ansættelse af præster	0,08	0,10	0,13
Styrelse			
Sekretariat for stiftsudvalg	0,36	0,26	0,11
Sekretariat for stiftsråd	0,29	0,23	0,25
Byggesager vedrørende sogne	0,97	0,70	0,37
Tilsyn og godkendelser (stiftsøvrighed og biskop	0,22	0,20	0,25
Sekretariatsfunktion for biskoppen	1,94	1,98	1,93
Opgaver under bindende stiftsbidrag	1,00	1,47	1,26
Legater og fonde	0,07	0,05	0,02
Valg af menighedsråd	0,18	0,00	0,05
Valg af stiftsråd	0,00	0,03	0,01
Valg af biskop	0,00	0,00	0,00
Rådgivning			
Rådgivning vedrørende kirkefunktionærer	0,24	0,23	0,11
Rådgivning af menighedsråd og provstiudvalg	0,40	0,59	0,73
Rådgivning af MR vedr. lån, gravsted og kap.adm.	0,06	0,07	0,08
Økonomiopgaver for eksterne			
Kapitalforvaltning, reg. gravsteder og lånesager	0,10	0,07	0,11
PUK og provstirevision	0,03	0,04	0,03
Administration og hjælpefunktioner			
Løn stift	0,07	0,04	0,03
Regnskab stift (stiftets fællesfondregnskab)	0,66	0,56	0,78
Personalesager (stiftspersonale)	0,00	0,00	0,01
Generel ledelse	0,08	0,08	0,14
Intern administration	1,32	1,19	1,00
Hjælpefunktion - ejendomme/lejemål	0,49	0,25	0,28
Hjælpefunktion - acadre og post	0,55	0,43	0,99
Øvrige hjælpefunktioner	0,18	0,26	0,27
Egen uddannelse/kompetenceudvikling	0,24	0,27	0,65
Sum	9,98	9,33	10,10

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

Tabel 4.4.3 Årsværksforbrug i center

Stifternes Løncenter for Menighedsråd	Total for center			Heraf Roskilde Stift			Heraf Ribe Stift			Heraf Haderslev Stift		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Administration for menighedsråd												
Lønopgaver	4,77	5,73	8,68	1,83	1,66	3,54	1,48	2,18	2,48	1,46	1,89	2,67
Løncenterdrift og systemudvikling												
Lønssystem, udvikling og implementering	2,06	2,55	0,91	0,79	1,31	0,58	0,46	0,44	0,14	0,81	0,80	0,19
Løncenterdrift	1,10	1,35	2,10	0,65	0,76	1,31	0,21	0,26	0,16	0,24	0,34	0,63
Sum	7,93	9,63	11,70	3,27	3,72	5,43	2,15	2,87	2,78	2,51	3,03	3,49

4.5. Projektregnskaber

4.5.1. Særskilt projektbevilling iflg. bevillingsbrev

4.5.1.1. Afsluttede projekter

Stiftet har ingen afsluttede projekter.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4.5.1.2. Igangværende projekter

Forberedende arbejdsudvalg i biskoppernes liturgiske arbejde, tillægsbevilling af 23. juni 2016, 3.578 t.kr. er godkendt forlænget til udgangen af 2020. Autorisationsrapporten udkom i foråret 2018 og de øvrige rapporter udkommer i foråret 2019. Debat og konferencer finder sted i 2019 og 2020.

Tabel 4.5.1.2 Igangværende projekter Haderslev Stift 2018 (t. kr.)

Projekt: Autorisation Biskop Liturg	2015	2016	2017	2018	Total	
Budget	0	626	0	0	626	3-10
Indtægt	0	0	0	0	0	3-10
Løn	0	0	230	55	285	3-10
Afskrivning	0	0	0	0	0	3-10
Omkostning	0	0	84	30	114	3-10
I alt Projekt: Autorisation Biskop I	0	-626	314	84	-228	
Projekt: Gudsjeneste Biskop Liturg	2015	2016	2017	2018	Total	
Budget	0	1.252	0	0	1.252	3-10
Indtægt	0	0	0	0	0	3-10
Løn	0	0	245	216	460	3-10
Afskrivning	0	0	0	0	0	3-10
Omkostning	0	1	141	68	211	3-10
I alt Projekt: Gudsjeneste Biskop I	0	-1.251	385	284	-582	
Projekt: Sakramenter Biskop Litur	2015	2016	2017	2018	Total	
Budget	0	1.252	0	0	1.252	3-10
Indtægt	0	0	0	0	0	3-10
Løn	0	0	245	216	460	3-10
Afskrivning	0	0	0	0	0	3-10
Omkostning	0	1	141	68	211	3-10
I alt Projekt: Sakramenter Biskop I	0	-1.251	385	284	-582	
Projekt: Konference Biskop Liturg	2015	2016	2017	2018	Total	
Budget	0	447	0	0	447	3-10
Indtægt	0	0	0	0	0	3-10
Løn	0	0	0	16	16	3-10
Afskrivning	0	0	0	0	0	3-10
Omkostning	0	4	0	0	4	3-10
I alt Projekt: Konference Biskop L	0	-443	0	16	-426	

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4.5.2. Anlægspuljen

4.5.2.1. Afsluttede projekter

Stiftet har ingen afsluttede projekter.

4.5.2.2. Igangværende projekter

Bevilling fra anlægsreserven 2018, 438 t.kr. til ind- og udvendige arbejder på bygningerne Ribe Landevej 35-37 er delvis udført og restbevilling 360 t.kr. anvendes senest i regnskabsåret 2019. Tilsagn fra 21. februar 2018, dokument nr. 17316/18 om finansiering af ny tilbygning og bygningsmæssige ændringer af Ribe Landevej 35, med et samlet projektbudget på 6.094 t.kr. er påbegyndt i 2018 og skal være tilendebragt ved udgangen af 2020. Anlægsprojektet er overført til fællesfonden.

Tabel 4.5.2.2 Igangværende anlægsprojekter Haderslev Stift 2018 (t. kr.)

Anlægsprojekter	2016	2017	2018	Total	
Bevilling	0	2.166	438	2.604	9-98
Indtægt	0	0	-303	-303	9-98
Løn	0	0	0	0	9-98
Afskrivning	0	0	0	0	9-98
Omkostning	0	150	381	531	9-98
Overført til fællesfonden	0	0	2.016	2.016	9-98
I alt Anlægsprojekter	0	-2.016	1.656	-360	

4.6. Forvaltning af øvrige aktiver

Tabel 4.6.2 Andre aktiver forvaltet af Haderslev Stift (t. kr.)

Andet aktiv: Foreningen Teologi for Voksne	Primo	Bevægelse	Ultimo
Aktiver	167	-6	161
Passiver	-167	6	-161
I alt Andet aktiv: Foreningen Teologi for Voksne	0	0	0
Forvaltede andre aktiver i alt	167	-6	161

Foreningen Teologi for voksne 161 t.kr. pr. 31.12.2017.

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

4.8. Anvendt regnskabspraksis i fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fra 1. januar 2017 er internt køb og salg af varer og tjenesteydelser registreret særskilt. Sådanne interne transaktioner elimineres ved konsolidering af fællesfondens samlede regnskab. Internt køb og salg af IT-varer og -tjenesteydelser registreres særskilt fra 1. januar 2018.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Værdiansættelse

Fællesfondens aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Moderniseringsstyrelsens udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Bygningerne er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større renoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke, og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde blev pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end ét år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

Forbedringer af lejemål	4 år
Bygningsforbedringer	10 år
Inventar	3 år
Programmel	3-8 år
IT-hardware	3 år
Bunket IT-udstyr	3 år

I forbindelse med investeringer af fællesfondens likvider, er den planlagte tidshorisont tre år. Derfor anvendes finansielle anlægsaktiver og ikke omsætningsaktiver. Der investeres i obligationer. Obligationer optages til købsværdi på balancen. Når obligationer sælges eller udtrækkes indgår en

Årsrapport 2018 for Haderslev Stift

gevinst/et tab målt i forhold til købsværdien i årets resultat. Er der ved køb/salg en vedhængende renteudgift/indtægt så indgår denne også i årets resultat ved købs-/salgstidspunktet, svarende til de skattemæssige regler for håndtering af vedhængende rente. Ved årets udgang beregnes/reguleres urealiseret kursgevinst/-tab på obligationsbeholdningen, dvs. forskellen mellem den bogførte købsværdi og den aktuelle kursværdi. Den urealiserede kursgevinst/-tab indgår i driftsresultatet, og på særskilt egenkapitalkonto. Finansielle anlægsaktiver er registreret i det administrative fællesskabs regnskab.

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat, eventuelle reserveringer (Pensionsforpligtelsen, igangværende projekter samt videreført fri egenkapital i fællesfondens institutioner) samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse. Pensionsforpligtelsen er registreret i det administrative fællesskabs regnskab.